

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

December 2015

Ročník IX.

Číslo 2

Cennejšie ako zlato

Vianoce...

Sedem čarovných písmen, z ktorých cítiť lásku, porozumenie a pokoj.

Pre niekoho je to možno iba zhon kvôli darčekom, ale pre mnohých sú to chvíle očakávané nezištne každý rok.

Tie chvíle sú cennejšie ako zlato a možno cennejšie ako soľ, tak to mnohí cítíme.

Pre väčšinu z nás dospelých sú vianočné okamihy strávené v spoločnosti našich blízkych tými najkrajšími darčekom. Pretože vieme, že krásne okamihy sú vzácne a nemusia sa opakovať.

Dajú mi za pravdu všetky naše rodiny, ktoré

stratili tento rok svojich najbližších. Ich Vianoce budú o to smutnejšie, že pri štedrovečernom stole im pribudlo jedno prázdne miesto a zostali len spomienky. Budú to smutné Vianoce.

Želám všetkým týmto rodinám veľa krásnych spomienok na tých, ktorí navždy odišli.

Vianočný čas má svoje neopísateľné čaro pre každého, kto sa nepozera iba očami, ale i srdcom, v ktorom sú ukryté naše najtajnejšie želania a sny.

Zdravý človek má tisíce prianí, ale chorý iba jedno: aby vyzdravel.

Verte mi, že je mnoho rodín aj v našej obci, ktoré majú len to jediné želanie, aby ich najbližší vyzdraveli. Vymenili by všetko zlato sveta za to jediné splnené vianočné želanie - zdravie pre svojich blízkych. Alebo aspoň nádej...

Zo srdca im želim, aby si tento najvzácnejší darček našli pod vianočným stromčekom. A aj preto skúšam na poslednú chvíľu za nás všetkých písať list Ježiškovi:

„Milý Ježiško, ja viem, že máš toho veľa, ale ak môžeš, prečítaj si aj náš zoznam tých najdôležitejších želaní:

želáme si, aby chorí vyzdraveli,
aby tí, čo sú smutní, boli šťastní,
aby chudobní nehladovali,
aby všetky deti mali rodičov a splnili sa im všetky vianočné želania,
aby si každý vážil život,
aby bolo na svete veľa lásky,
aby nikto zbytočne netrpel,
aby dobro víťazilo nad zlom a aby bol každý šťastný...”

Za všetky splnené prosby a želania Ti vopred ďakujeme...

Želám Vám všetkým, nech sú i tieto Vianoce plné spokojnosti, radosti, bohaté na čarovné momenty a naplnené prianiami.

A v novom roku nech Vás víta úspech, šťastie, zdravie a láska...

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

*Prajeme Vám,
aby čarovná atmosféra
Vianoc pretrvala
a úspechy budúceho roka
nech predstihnú roky minulé.*

*Veľa šťastia, zdravia a spokojnosti želá
starostka obce, poslanci OZ
a redakčná rada Harmaneckých novín*

Vyberáme z obsahu

Mikuláš, strana 7

Viac k článku a iné zaujímavosti nájdete vo vianočnom čísle, ktorým sa uzatvára 9. ročník vydania Harmaneckých novín.

Vianočný príhovor starostky obce

Vážení spoluobčania!

Čas nás opäť neúprosne posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka - Vianoc. Najočakávanejšie a najradostnejšie sviatky v roku, keď sa ľudí zmocňuje vianočná nálada, pokoj, láska a každému z nás o niečo viac záleží na priateľoch a blízkych. Upratovanie, varenie, pečenie, hľadanie vhodných darčiekov, v detských očiach očakávanie prvých snehových vločiek, vôňa domova preplnená ihličím - symbolom Vianoc, vôňou medovníkov, klinčekov - to všetko sú Vianoce. A v tomto zhone sa skúsme pozastaviť, porozmýšľať. Dokážme sa poďakovať za prácu, ktorú vykonali niečie ruky pre nás, naše deti a rodičov. Dokážme sa tešiť z každej maličkosti a z každého úprimného úsmevu. Prežime podmanivú vianočnú atmosféru umocnenú láskou, šťastím, pokojom a nádejou. Za sviatočným stolom spojme svoje dlane, rozkrojme jabĺčko ako symbol zdravia, sily, dlhovekosti, múdrosti a mladosti. Ak vyčaríme na tvári úsmev, naše srdcia sa potešia a poďakujeme sa za všetko, čo nás postretlo, zastihlo, možno i prekvapilo a potešilo.

Ľudská pomoc je ďalším rozmery vianočných sviatkov. Vieme, že sú medzi nami i sociálne slabší občania, ktorí potrebujú podporu ostatných. Dokážeme toho viac a som rada, že sa v tomto duchu angažuje mnoho jednotlivcov, ktorí preukazujú spolupatričnosť susedom, známym, no často i neznámym ľuďom. A to nielen v čase Vianoc. Každý z nás je obdarený schopnosťami, ktoré nás predurčujú pomáhať slabším. V dnešnej dobe si pomoc druhým cením o to viac, že nie každý má možnosť byť niekomu dobrým anjelom. No stalo sa i v našej obci, že sme dokázali nezištne pomôcť a týmto sa chcem spoluobčanom v mene obdarovanej rodiny poďakovať.

V našich predchádzajúcich novinách som Vás informovala o zámeroch našej obce na ďalšie obdobie a dnes by

som chcela nadviazať a aspoň v skratke túto najdôležitejšiu úlohu obce pripomenúť. V prvom rade obec musela na požiadanie realizačnej spoločnosti Injekta presunúť opravu múru pri budove č. 20 na termín apríl-máj 2016, pre viazanosť firmy pri prácach na nepredvídaných a nevyhnutných opravách v okolí Žiliny.

Obec vyzvala občanov, aby sa písomnou formou vyjadrili k zámeru obce prispieť k riešeniu nedostatočného parkovania v našej obci v podzemných priestoroch ubytovne. Treba si uvedomiť, že ani na území našej obce nebude v budúcnosti možné parkovať priamo pri budove, v ktorej občan býva. Výzva obce sa zatiaľ nestretla s veľkým ohlasom a traja uchádzači o parkovanie sú príliš málo na to, aby obec uvedený plán mohla realizovať. Pritom s parkovacími miestami v blízkosti budov bude v budúcnosti veľký problém, pretože sa môže stať, že mnoho našich rodín na presun za zamestnaním bude potrebovať dva automobily. Priestor v priamom okolí obytných budov sa nedá zväčšiť, pretože zatrávnené plochy, ktoré by ste radi použili na parkovanie, vo veľkej miere ukrývajú hlavné prírodné rozvody do budov.

O tom, že sa neustále zaoberáme rekonštrukciou miestnych komunikácií, a chodníkov sú občania už informovaní. Organizácie, ktoré by sa mali spolupodieľať na výmene alebo aspoň ochrane svojich zariadení nachádzajúcich sa pod komunikáciami nás prinútili zatiaľ práce pozastaviť. Obec preto bude pri opravách výtlkov využívať prevažne klasickú technológiu, čo predstavuje poškodené miesta nahradiť recyklovaným asfaltom. A zvažovali sme aj možnosť opráv vykonaných technológiou tryskom, no, žiaľ, častokrát podceňovaná príprava výtlku, predovšetkým jeho kvalitné vyčistenie, má dosť zásadný vplyv na životnosť takto vykonanej opravy. Pri rekonštrukcii chodníka od budovy č.6, popri základnej škole

až po trafostanicu už bolo vykonané polohopisné a výškopisné zameranie.

Obec má pripravené podklady na rekonštrukciu vstupného schodiska na obecný úrad. Vyčlenené prostriedky v budúročnom rozpočte obce budú postačovať len na hrubú stavbu a potrebujeme stavebnú spoločnosť, ktorá za uvedených podmienok bude ochotná stavbu realizovať.

Našu obec vidím ako miesto s veľkým potenciálom a my všetci jej občania máme zodpovednosť za to, aby bol využitý čo najlepšie. Úlohou nás všetkých je obec chrániť a rozvíjať. Na obecnej pôde sa snažíme túto povinnosť spolu s poslancami a zamestnancami obce premietiť do konkrétnych činov, aby sa nám tu každý deň žilo lepšie, pohodlnejšie a kultúrnejšie a bolo tu dobre, pretože naša obec nám prirástla k srdcu a neostáva nám ľahostajný jej ďalší rozvoj.

Milí spoluobčania, dovoľte mi, aby som Vám všetkým poďakovala za prácu, ktorú ste počas uplynulého roka vykonali pre našu obec a pre nás všetkých, ale i pre svojich najbližších, pretože spokojnosť v rodine je tým najdôležitejším, aby sme dokázali rozvíjať aj našu obec. Želám Vám, milí spoluobčania, radostné a pokojné prežitie vianočných sviatkov, aby sa Vám splnili Vaše sny, priania a predsavzatia. Naším deťom bohatého Ježiška, aby pod vianočným stromčekom našli ten najkrajší darček, ktorí si vysnívali. Zvlášť chcem pozdraviť našich chorých spoluobčanov a popriať im skoré uzdravenie. No a spomínajme aj na svojich blízkych, ktorí už, bohužiaľ, nie sú medzi nami, ale stále žijú v našich srdciach a spomienkach.

Príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok Vám všetkým želá

Henrieta Ivanová, starostka obce, poslanci obecného zastupiteľstva a zamestnanci obce

Pod'akovanie

Každý ju pozná pod menom Ivetka alebo pani riaditeľka. Všetci ju poznáme, veď pod jej rukami vyrástla nie jedna generácia harmaneckých detí. Vďaka nej, pani riaditeľke materskej školy Ivetke Roháčovej, sa deti v Materskej škole v Harmanci mohli vždy cítiť milované, šťastné a mohli rozvíjať svoje detské hlávky. Vždy sa snažila o obojstrannú spokojnosť, spokojnosť detí a rodičov. Svojou láskavosťou, trpez-

livosťou a úplne vážnym prístupom k detským trápeniam si získala naše srdcia. Jej dlhoročný entuziazmus pre svoju prácu bol obdivuhodný. Navždy nám oslanú krásne spomienky na vystúpenia detí, ktoré sa pod jej vedením predviedli.

V prípade učiteľa nie je dôležité, čo hovorí, ale dôležitejšie je to, čo koná, ako sa správa a v čo verí. A práve za to Vám, pani riaditeľka, ĎAKUJEME!

Za všetkých rodičov a detí

Lenka Mališková

Za obec Harmanec, za všetkých, len povieť tu - jediné slovo, čo má v sebe ukrytú najväčšiu silu, čo pôsobí ako balzam, na telo aj dušu človeka, a má pre všetkých veľký význam - ďakujeme!

Starostka obce

Výstava obrazov

a nebolo ich málo, až osemdesiat, s patričným obdivom ocenili jej tvorbu. Niektorí si vystavené diela zakúpili. Výstavu obohatil aj pán Michal Kiššimon zbierkou prekrásnych známok.

Milí Harmančania, nechcete aj vy zaujať našich občanov svojimi prácami? Pouvažujte! Možnostiam sa medze nekladú.

Aj keď Harmanec je nevelká obec, žije tu veľa šikovných ľudí. O niektorých som už v novinách písala. Dnes chcem venovať pozornosť našej občianke, insitnej a amatérskej maliarke, pani Anne Ťažkej.

V mladosti sa chcela venovať štúdiu zameranému na umelecký smer, no nepodarilo sa jej to uskutočniť. A tak všetko, čo vytvorila, je dielom jej talentu, šikovnosti, veľkého úsilia a aj odvahe zobraziť to, čo v nej vyvoláva pocit krásy, ktorá ju obklopuje. Stvárnila a vytvorila asi 100 obrazov. Pani Ťažká zorganizovala v našej obci 16. 10. 2015 výstavu svojich obrazov.

Vystavila zo svojej tvorby 60 plátien a veru bolo sa na čo pozerieť. Zaujímavé prírodné scenérie, čarovné krajiny, pozoruhodných anjelov, ako aj obrazy maľované na skle (podmalbie). To všetko bola príjemná potecha pre oči. Výstava bola spestrená kultúrnym programom. Všetci účastníci výstavy,

Pani Ťažkej sa splnil jej veľký sen, prezentovať výsledky svojej tvorby. Vyjadriť to týmito vlastnými veršami:

**Ten rodný dom, to istota,
to spomienka na všetko.**

**V mysli sa vinie z detstva,
štetcom na plátno splynie.**

Keď víchor zaburáca a hmly sa rozplynú,

môj obraz sa vynorí z plátna.

Zohreje dušu, aj oči a nič sa nestráca.

Spomienky vystúpia z plátna.

Poteší srdce a oči - tak človek vníma obraz a jej sa to podarilo. Všetci sme z výstavy odchádzali o čosi bohatší. Plní pekných zážitkov z pekne stráveného neskorého popoludnia a večera. Bol to večer, ktorý sa neopakuje každý deň. Pani Ťažká, ešte raz veľa tvorivých úspechov. To sú slová, ktoré sa v to popoludnie opakovali od mnohých zúčastnených.

Zdenka Roštárová

10. ročník stretnutia generácií ...

V Kališti sa dňa 15. augusta 2015 uskutočnil jubilejný 10. ročník Stretnutia generácií. Zúčastnili sme sa ho aj my, z Harmanca.

Podľa veľkého počtu autobusov odstavených na lúčach bolo vidno, že návštevnosť tohto podujatia je veľká.

Svoje zastúpenie v zaujímavom programe mala aj ukážka klubu vojenskej histórie Golian z Banskej Bystrice. Chlapci to brali celkom vážne. V tuhom boji vybuchovali granáty a ohlušujúce salvy z diel a pušiek sa ozývali po doline. Veru, po

výbuchoch padali na nás aj kúsky dreva, však, Kimko? Ešteže bol šilt... Prišlo nám nádherné počasie. A keď sa väčšina účastníkov „stiahla“ z dediny k stánkom na dobrý guľáš a k pódiu na vystúpenie folklórnych skupín, kde si naši aj podskočili, vrátila som sa späť a pomaličky si prešla ticha minulosti. Okolo mňa chodníkom tíško prechádzali so zbraňami a guľometmi krvavo pomalovaní „Golianovci“. Ešteže to nebolo naozaj.

Kristína Beňová

Krížna – spomienková slávnosť

Dňa 23. augusta 2015 organizácia SZPB v Harmanci za podpory pani starostky a poslancov OZ zorganizovala spomienkovú slávnosť k 71. výročiu SNP pri pamätníku na Krížnej.

Zúčastnilo sa na nej viac ako 100 návštevníkov. V Harmanci pristavené autobusy vyvážali účastníkov pred hotel Kráľova Studňa a odtiaľ boli pripravené terénne autá k pokračovaniu odvozu k pamätníku. Ako vždy sa tejto úlohy výborne zhostil pán Berky, ktorý si ustrážil dopravu tak, aby sa všetci dostali na miesto určenia.

Už predtým sme avizovali, že občerstvenie bude podávané v hoteli Kráľova Studňa. Bolo to z toho dôvodu, že poľovnícka chata pod hotelom už dlhšiu dobu nie je prevádzky schopná.

A toto bol dôvod, prečo sme dali dôveru pánovi Dušanovi Kováčovi a Jankovi Lehotskému na uvarenie

a veríme, že dobrého diviacieho guľáša (mäso zabezpečila obec).

Program sa začal návštevou „poľnej nemocnice“, kde nás privítal pán Dušan Kováč a rád otvoril dvere do malej pamätnej izby.

Odtiaľ sme sa presunuli na vrchol kopca k pamätníku, kde sme spoločne položili kytice. Po hymne privítala účastníkov pani Beňová a príjemným príhovorom aj starostka obce, pani Ivanová. Naši hostia, pán Martin Hudoba pripomenul odkaz hrôz vojny a pán Dušan Kováč vy-

zdvihol krásu prírody Veľká Fatra a zaujímavo porozprával o historickej udalosti partizánskych bojov na týchto miestach.

Cestou sme sa zastavili pri Kríži obetiam hôr Veľkej Fatry a položili k nemu malú kyticu.

Dolu pri hoteli už bolo pripravené občerstvenie a z kotla rozvonieval guľáš, ktorý na nás „trpezlivo čakal“.

Ešte keď k tomu vyjde dobré počasie, tak ten, čo chcel stráviť príjemnú, tradičnú augustovú sobotu v kolektíve spoluobča-

nov a aj návštevníkov, nemal čo ľutovať. My, či už sami alebo s ponukou spoločnej spolupráce, túto tradíciu chceme a budeme dodržiavať. Verím, že hotel Kráľova Studňa nám bude tak ako teraz nápomocná.

Kristína Beňová

Úcta k starším tentoraz trochu inak

Tohtoročná úcta k starším prebehla trochu inak, ako to bolo doteraz. Pani riaditeľka miestnej ZŠ pani Mgr. H. Kohútová vymyslela zaujímavý projekt: Stretnutie starkých so žiakmi našej školy. Uskutočnili sa tri stretnutia, do ktorých sa zapojili členky JDS v Harmanci, hoci sa mohli zapojiť aj ostatní starkí z Harmanca.

Do projektu sa zapojili: H. Vajsová, E. Hrí-

biková, A. Ťažká, A. Chovančáková, S. Berkyová, E. Kováčová, E. Roštárová, E. Lovasová, K. Zelencová, a Z. Roštárová.

Na prvom stretnutí v ŠK žiaci tvorili spolu so starkými vkusné ručné práce. Na ďalšom stretnutí opäť v ŠK sa spolu hrali rôzne spoločenské hry a na besede sa žiaci pýtali našich starkých všetko, čo ich zaujímalo o živote a zamestnaní hostí. Tretie stretnutie sa uskutočnilo v klube JDS v Harmanci. Tu im naše členky pripravili výstavku ručných prác, ktoré počas celého roku tvoria. Pani Hríbiková pripravila žiakom krátky kvíz, za ktorý ich odmenila peknými darčekom. Po vzájomnom občerstvení si deti prezreli klub aj výstavku. Veľmi sa im páčila. Bol to pre ne krásny zážitok.

To ale nebol koniec projektu. Dňa 23.10. pripravil OÚ spolu s poslancami večer Úcty k starším. Na ňom vystúpili naši

najmenší škôlkári pekným programom. Žiaci ZŠ prispeli k programu slávnostného večera tiež. Spolu s členkami JDS. Pani riaditeľka predstavila prítomným celý projekt. Členky JDS vyhodnotili, čo s deťmi vytvorili. Pochválili ich za šikovnosť, s akou pristúpili k ručným prácam. Potom všetci spolu zaspievali rezkú ľudovú pesničku a krátkym tančekom pozdravili našich seniorov. Títo ich odmenili veľkým potleskom. Veľmi sa im to páčilo.

Pani učiteľky ZŠ priniesli na oslavu pekné dekoračné darčeky, ktoré spolu so žiakmi vytvorili.

Aj takýmto spôsobom sa dá prejaviť úcta k našim seniorom.

Ďakujeme našim deťom, ich pedagógom a všetkým, ktorí nám pripravili tento krásny večer.

Zdenka Roštárová

Už aj Mikuláš sa s'ážuje

Viete čo mu prekáža? Chýba mu krásny, biely, trblietavý sneh. Už druhý rok je na začiatku decembra ešte skoro jesenné počasie.

Ale deťom to vôbec neprekáža. Ony predsa v tomto období majú iné starosti. Tešia sa na Mikuláša, do okien si chystajú čižmičky a snažia sa byť aspoň na chvíľu poslušnejšími. Lebo čo ak im Mikuláš nič neprinesie? Alebo ich potrestá zlý čert...

Naše deti sa nemusia báť. V našej obci

chodí Mikuláš za každého počasia.

Pani starostka, poslanci OZ a zamestnanci obce sa pripravujú na príchod Mikuláša a rozsvietenie vianočného stromčeka už dávno pred samotným večerom. Najskôr pošlú pozvánky všetkým deťom, aby na nikoho nezabudli. A tých pozvánek bolo aj tento rok neúrekom. Potom nakupujú samé dobroty do bohatých balíčkov pre deti.

Pani kuchárky v materskej škole už deň vopred napečú medovníkový koláč pre všetkých, malých i veľkých. Navariť dobrý vianočný punč pre toľkých dospelákov tiež nie je jednoduchá vec. Kvalitný punč sa varí skoro celý deň. Všetkým organizátorom sa to podarilo aj tento rok.

No najdôležitejšie sú v tento sviatočný deň, samozrejme, deti. Pre niektoré deti to bolo po prvýkrát a bol to pre ne úplne nový zážitok, na ktorý sa len tak ľahko nezabudne. Ktovie, či sa všetkým splnilo ich očakávanie. Či bol Mikuláš podľa ich predstáv. Veríme, že áno. Milý škriatok a veselý čertisko k tomu tiež určite prispeli.

Zabávali, rozdávali mikulášske balíčky a tešili sa spolu s deťmi. Aj pán farár dohliadal, či sú všetky deti spokojné a či

Mikuláš na nikoho nezabudol.

Veľa šťastných detí, horúci punč, spoločnosť dobrých ľudí, rozsvietený stromček, to všetko vytváralo príjemnú atmosféru mikulášskeho podvečera.

Tí, ktorí sa zúčastnili, boli spokojní a tí ostatní sa možno dajú zlákať na budúci rok.

A nikto, ani počasie bez snehu, nám predsa nemôže pokaziť atmosféru blížiacich sa najkrajších sviatkov roka.

Redakčná rada

Vianoce provokátéra !

Čím som starší, tým ma viac fascinuje Sväté Písmo. A hlavne ma fascinujú v evanjeliách Kristove príbehy a Kristove slová. Nevieť, či si to uvedomujete, ale na Vianoce oslavujeme narodenie provokátéra. Snáď najväčšieho provokátéra na svete. Už jeho prvé dni života dvíhajú zo stoličky mnohých ľudí. Všetci mocní, na čele s kráľom Herodesom, sú v pozore. Herodes neváha vydať zákon, ktorý káže zabíjať nevinné deti. Keby nebolo Krista, nebolo by týchto obetí!

A provokuje aj ďalej. Po jeho kázňach v synagógach sa rozhodnú ho zabiť. Porušuje všetky zažitie tradície. Jedáva s verejnými hriešnikmi, dotýka sa nakazených ľudí, nechá sa objímať prosti-tútkou, uzdravuje v sobotu, keď je zakázané pracovať a verejne zhadzuje vrchnosť.

Ani kňazom nič nedaruje a nazýva ich pokrytcami. Dvíha žľč všetkým spravodlivým, ktorí sú si takí istí svojou bezúhonnosťou. Jednoducho Kristus je pán Provokátér. Provokátér „najvyššieho zrna“.

A my všetci oslavujeme jeho narodenie. Dokonca ho pokladáme za najväčší medzník histórie, veď všetko datujeme podľa jeho narodenia - pred narodením Krista a po narodení Krista. Všade po cestách sú jeho kríže. A aj naši nešťastní štátni predstavitelia sa oháňajú tým, že chránia a strážia kresťanskú tradíciu a kultúru národa... To znamená, že všetci jednomyselne súhlasíme s jeho učením? Že sme podľahli jeho provokáciám a berieme si ich k srdcu? Že nastavujeme druhé líce, delíme sa so všetkým, čo máme, že nám neotážieva srdce starosťami o tento svet, ale máme neustále pred očami hodnotu večného života? Že pamätáme na smrť a sme pripravení kedykoľvek sa pozrieť Bohu priamo do očí? Že sa zriekame zmyselnosti a ctíme si ľudí bez rozdielu náboženstva, rasy a kultúry?

Kristus prišiel provokovať. Provokovať nás **žiť ako Boh**. Zriekať sa seba

pre druhého. Odpúšťať donekonečna a vždy nájsť cestu jeden k druhému. Zastaviť rýchlo utekajúci čas a padnúť v pokore na kolena. Prijatť biednych a otvoriť im svoju dlaň i peňaženku. Nehľadať vlastné výhody a ctiť si vernosť nadovšetko. Kristus sa narodil, nie aby sme stavali stromčeky a betlehemy a dávali si darčeky. Narodil sa, aby nás vyprovokoval k zmene. K zmene podľa Evanjelia.

Milostiplné Vianoce všetkým prajem a vyprosujem.

Váš farár Martin

Uvítanie do života

Tento rok sme uvítali našich malých spoluobčanov 23. 9. 2015. Do obce na naše veľké potešenie pribudlo šesť bábätiok:

Svinčiaková Ema, 3. 11. 2014

Marko Marek Jaroslav, 13. 1. 2015

Kiedžuch Denis, 19. 4. 2015

Centárová Zuzana, 3. 5. 2015

Bezek Šimon, 14. 8. 2015

Jasenská Emily, 20. 8. 2015

Na začiatok pani starostka obce, Henrieta Ivanová, privítala všetkých prítomných. S programom sa predstavili deti zo ZŠ Harmanec, potom pani starostka a poslanci OZ Harmanec odovzdali rodičom detičiek finančný príspevok v hodnote 30€, pamätné knižky a kvietok. Všetci prítomní sa mali možnosť podpísať do obecnej kroniky a odfoťiť si svoju ratolesť v drevenej kolíske, ktorá je na obecnom úrade akýmsi symbolom uvítania detí do našej obce. Bolo to veľmi príjemne strávené popoludnie v kruhu detí, ich šťastných rodičov, starých rodičov, príbuzných a známych.

Zuzana Ťažká

Zabudnutý pamätník

Koncom roku 1940 boli ukončené práce na výstavbe železničnej trate Banská Bystrica – Dolná Štubňa. Bola to vtedy veľká udalosť. Technicky náročná trať, postavená v ťažko prístupnom teréne za tri a pol roka s 22 tunelmi, si vyžadovala obdiv odborníkov i laikov nielen u nás, ale i v zahraničí.

Stavba nebola bez komplikácií. Pracovalo na nej nepretržite okolo 12 000 ľudí. Mnohí tu bývali i s rodinami a bolo potrebné postaviť aj dve školy. Najviac problémov bolo so zabezpečením pitnej vody, hoci voda vyvierala pod nohami! Hrozili epidémie a množstvo iných chorôb. V doline bolo 10 krčiem a bolo potrebné zabezpečiť aj všestrannú lekársku službu. Veď tu sa stalo počas výstavby takmer päťsto ťažkých úrazov. Žiaľ, aj tridsaťpäť smrteľných!

Druhom, ktorí zahynuli pri výstavbe trate, postavili spolupracovníci a firmy v spodnej časti Harmanca, dnes Dolného Harmanca – pamätník. Bol odhalený v decembri 1940.

Je iróniou tohto štátu, že ešte aj pamätníky mŕtvych kategorizuje podľa politických kritérií. To je svetový unikát! A tak ani tento pamätník, postavený za Slovenského štátu, už po piatich rokoch nemal gazdu a v podstate sa oň nik nestaral. A pravdou je aj to, že ani dnes poriadne

nevieme, komu patrí! A tak teda pomaličky pribúdali rôčky a pamätník chátral. Až po dôkladnom očistení, teraz v lete, bolo na ňom vidieť stovky skrytých trhlín, do ktorých sa dostávala voda a pretože pamätník je dutý, hrozilo časom jeho úplné zničenie.

Našťastie, novinové články, ktoré uverejnili Bystrický Permon a My banskobystrické noviny, naštartovali nielen širokú verejnosť, ale hlavne odborné kruhy, ktorým profesionálna hrdosť doslova kázala zakročiť. A bol najvyšší čas.

Neľahkej úlohy záchrany pamätníka sa ujali: Klub 179 - združenie priateľov železničnej trate Margecany – Banská Bystrica, ŽSR traťový a tunelový obvod Banská Bystrica a podnikateľ v Harmanci František Záruba. Generálna oprava pamätníka je v podstate hotová, František Záruba môže však previesť svoju prácu až na jar, pretože pôjde o polozenie kamennej dlažby podlahy a obloženie bokov základu, vysadenie živého plota na ochranu zábradlia a vybudovanie solídneho chodníka k turistickému panelu pre cyklistov, ako aj prístup s detskými kočíkmi.

Na pamätníku bol obnovený štátny znak, avšak v čiernej, smútočnej farbe. Bola zhotovená nová, obnovená pamätná tabuľa a bola umiestnená netradične zboku, cel-

kom nová tabuľa s menami všetkých tridsaťpäť ľudí, ktorí pri výstavbe zahynuli, aj s miestom príslušnosti, odkiaľ pochádzali. Generálnu opravu pamätníka organizoval a viedol sochár Mgr. Marek Mikloš novou metódou osvedčenou v zahraničí.

Netradične, hneď vedľa pamätníka bol osadený informačný panel, s množstvom informácií o výstavbe železničnej trate Banská Bystrica – Dolná Štubňa, a tak turisti ako aj laici majú k dispozícii všetky informácie tohto monumentálneho diela, ktoré sa však momentálne využíva minimálne a verejnosť len nostalgicky spomína na časy ani nie tak dávno minulé.

Zostáva len dúfať, že sa nájde zopár dobrých duší, ktoré sa o slávny pamätník budú v budúcnosti vzorne starať. Ak chceme patriť medzi civilizované krajiny, ako to radi deklarujeme!

Michal Kiššimon

Možno to bolo inak...

Na augustových oslavách SNP na Kráľovej studni ma každý rok prekvapuje Ing. Dušan Kováč, ktorý nielenže zriadil pamätnú izbu spojenú s históriou bojov na Kráľovej studni, ale aj pamätnú tabuľu obetiam hôr Veľkej Fatry. Je to zanieteny človek, ktorý skutočne venuje veľa času a záujmu histórii spojenej s minulosťou tejto krásnej časti nášho kraja. Tento rok nás všetkých upozornil na knihu Jana Zdražila - **Keď podrástlo kosodrevie.** V knihe sa popisujú udalosti spojené s bojom partizánov počas SNP práve na Kráľovej studni. Tieto udalosti budú uvedené aj v monografii o Kráľovej studni. Možno rozprávanie Jana Zdražila, autora knihy

zaujme čitateľov aj novými skutočnosťami...

Prečítajte si úryvok z knihy z kapitoly: Bystřica padla, boj pokračuje – str. 108. V ďalších vydaniach HN budeme pokračovať.

Ján Roháč

...je deň, za ktorý bude treba raz rozsvietiť mnoho nových sviec, je druhý november, Dušičky roku 1944. Skupina sa prebúdzala na Kráľovej studni v provizórne zhotovených prístreškoch a v stanoch pod prevísajúcimi skalami, ktoré ako-tak ochraňujú pred najhorším náporom vlhkého snehu a surového dotieravého vetra. Prebudenie nie je príjemné, spánok nebol pohodlný. Iba tí najotuzilejší – Strmeň, Juráš

a Zajačko – sa vyzlečú do pása, do červena sa vydrhnú snehom a uterákmi. Ostatným sa nechce z relatívneho tepla stanov a prístreškov, mrazí ich už pohľad na studený, vlhký sneh.

– Medvede v tom čase už spia, nevyliezajú z brlôžka, - odbíja pozvanie na snehový kúpeľ a rozcvičku Tóna Medveď.

Skupina mala straty. Spolu ostalo iba štyridsať bojaschopných chlapov. V bojových akciách stratili troch ľudí, siedmi boli zranení. Potom padla Banská Bystrica. – Bystrica padla, boj pokračuje. Alebo čo ste si mysleli? – opýtal sa skupiny komisár Strmeň. – Bystrica padla. Pre koho to znamená koniec, kto chce odísť, nech odíde, ale zbraň nechá tu!...

A tak si tu žijeme

V tomto slzavom údolí, v každodennom očakávaní, či papiereň ešte funguje, či sa bude zase prepúšťať, či nie je zase nový riaditeľ - so starými problémami. Je len málo optimistov, ktorí ešte veria, že aj VKÚ sa raz otrasie, ako bájnny Fé-nix a raz zase začne produkovať, ešte nevieme, čo. Je však dosť pesimistov, ktorým nejde do hlavy, prečo to nekúpi cirkev, ktorá je vraj taká bohatá, že by mohla kúpiť celú republiku a ešte by jej nejaké drobné aj vydali. A dobre už bolo - keď bol Tiso s Masarykom! Prekáža nám všetko a prekáža nám všade. Aj to, že podnikateľ stavia vodnú turbínu a dáva ľuďom prácu a pri tom sa sem-tam na stavbe aj búcha. Prečo to nerobí cez počítač? A vôbec, na čo to bude, keď určitá náboženská skupina tvrdí, že koniec sveta sa už blíži!

A je množstvo aj iných problémov. Kolegyňa z mesta má plnú chodbu krásnych kvetín a plné stojany topánok. Na čistotu a poriadok, ako aj na pravidelné zalievanie kvetín tu celé desiatky rokov dozerá, čítajúc knihu – súdruh Lenin. Nikdy tu nič neukradli, ani kvetinku, ani jednu topánku. Až teraz nejakí svinári ukradli bustu čítajúceho Lenina. Ťažko vysvetliť, ako sa to mohlo stať, keď je večne živý!

Pred časom z prícestnej kaplnky v Dolnom Harmanci tiež ukradli obraz. Teraz je tam pre istotu upozornenie, že obraz je kópia! Na kópiu sa hádam nik neulakomí!

Čo však nebola kópia, ale originál a bol ukradnutý, to bol harmanecký zvon, pri ceste v Polkanovej. Ako odišla teta Nelka do útulku pre starých ľudí, krátko po nej odišiel aj zvon. Je otázne, či niekomu aj chýba? Veď Polkanová už patrí do farnosti Staré Hory. A Staré Hory sú už tiež dosť staré na to, aby odišli do dôchodku.

Do obce sa sem-tam nesmeli vkradne aj kultúra. Bolo oživením v sále, keď vystavovala svoje obrazy Anka Ťažká. Množstvo návštevníkov si prišlo na svoje. Niektorí si obrazy aj kúpili, niektorí aj chceli, ale nakoniec im bolo ľúto dať pár drobných. Možno nabudúce.

Do kategórie kultúry patrí aj Deň úcty k starším. Mnohí sa na ten deň tešia už týždeň vopred. Mnohí však radšej zostanú doma, lebo niektoré ksichty nemôžu vidieť ani na druhej strane ulice, nie ešte aby aj sedeli vedľa nich. Škoda, lebo s prípravou celej akcie je veľa roboty a hovorí sa o nej pol roka. A o rok? Ktovie, kto všetko bude už fialky odspodu voňať.

Posledným zvončením v kultúre pre tento rok bude výstava vo Vedeckej knižnici v Banskej Bystrici pod názvom: Vojna a Vianoce. Ešte na jar som to hlúpo a ľahkovážne sľúbil. Dobre mi tak!

Najväčším kultúrnym zážitkom v tomto roku pre mňa však bola dolina s cestou a potokom medzi Dolným Harmancom a Strelnicou. Tak ako každý rok, aj teraz som od tabule obce Dolný Harmanec, v jednu sobotu vyzbieral fľaše, igelity a papiere popri ceste od hory. Už neviem, koľko toho bolo, ale bolo toho dosť. Na nedeľu som si nechal druhú stranu cesty - od potoka. Cestou hore som si pomaličky vyzbieral všetko a pripravil popri bielej čiare kôpky tak, aby som to cestou späť hravo nahádzal do vreca. Paráda, ani nie za hodinu budem teraz hotový.

Pred Dolným Harmancom som trochu oddychoval a tupo hľadel do potoka tipujúc, koľko miliónov rokov tu asi tečie? Po ceste sa medzi tým priblížila pani tmavšej pleti, ktorá hovorila, že ide do kostola a pýtala sa, čo tu robím. Keď som jej to vysvetlil, že idem

pozbiarať kôpky toho bordelu popri bielej čiare, nesmeli poznamenala: A ja som Vám to všetko odkopala naspäť do trávy a do potoka!

Už na začiatku som písal, že tu prekáža všetko. V lete horúčavy, v zime mráz, prekáža sneh i dážď, aj to, že je to práve vtedy a nie inokedy. Niektorí by najradšej vyrúbali všetky stromy v lese, iní by najradšej vystrieľali všetky medvede a otrávil všetky sýkorky. To isté by najradšej spravili so psíkmi aj s ich majiteľmi. Je smiešny aj argument, že psík špiní. Ešte som v živote nevidel psíka vyhodiť igelit, fľašu alebo papiere. Je ťažké pochopiť, že so psíkom sa dá porozprávať, ale s mnohými ľuďmi nie! Niet o čom!

Asi modrá krv robí problémy tým, čo sa dusia na chodbe. To je veľmi vážny problém a na to treba upozorniť písomne! A to aj úrady! Len je v tom malý problém. Tu každý každého veľmi dobre pozná a tu sa za toľké roky nič neutají. Každý je ošacovaný, kedy, z akých pomerov prišiel, čo robil a ako tu teraz machruje. A robí sa, že je „naj“, alebo „nad“, na čo však má plné právo. Pritom je zaujímavé, že u mužov je tento pojem celkom neznámy. Zato od dám počuť, že keby bola poslankyňa alebo starostka, čo všetko by dokázala. Pásová výroba obrovských problémov! Kam sa na nás hrabú so svojimi smiešnymi problémami utečenci!

A tak si tu žijeme na veľmi malej šikmej ploche. Vo falošnej závidi i skrytej nenávisti. „Tiež kresťania“, kresťania i ateisti. Študovaní, i takí, čo ich život naučil. Pouliční teoretici, aj bývalí i budúci partizáni. A k tomu všetkému ešte aj ľudia a nadľudia.

Michal Kiššimon

Jubilanti

60 rokov

Zajac Peter
 Grajzer Ján
 Majer Ivan
 Papcúnová Alžbeta
 Líšková Anna
 Babiak Daniel
 Murínová Kristína
 Turcerová Magda
 Danislavová Nataša
 Danko Zdenko
 Žabková Alena
 Kürtiová Eva

65 rokov

Mydlo Vladimír
 Rýsová Zdenka

Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme Vám k sviatku zaželať. Nech slza bolesti Vám tvár nikdy nezmáča, žiaľ a smútok nech sa Vám chrptom otáča, nech len zdravie, šťastie, láska a dobrota, sú náplňou ďalších rokov Vášho života.

70 rokov

Seman Vladimír
 Babjak František
 Kánsky Martin
 Branický Ivan
 Babiak Vladimír
 Beľová Anna

75 rokov

Schmidtová Helena
 Mlynár Jozef
 Vašeková Ľubica
 Hrčková Hilda

80 rokov

Vajcík Stanislav
 Ďurišová Elena

85 rokov

Vachová Anna

Vitajte medzi nami

**Šimon
 Bezek**

nar. 14. 8. 2015

**Emily
 Jasenská**

nar. 20. 8. 2015

**Miloš
 Žáslav**

nar. 19. 10. 2015

**Michal
 Malachovský**
nar. 23. 11. 2015

**Vitajte nám a nech vám
 rastie každým dňíkom
 ľudské šťastie...**

Opustili nás

Dňa 18. 7. 2015

Dušan Haluška

Dňa 21. 7. 2015

Mária Chladná

Dňa 1. 11. 2015

Marcela Dudášová

*V smrti sme všetci rovnakí, keď si nás berie.
 Keď ako ľahký obláčik odpláva utrpenie.*

Vianoce s vôňou medu

K Vianociam neodmysliteľne patrí aj med. Je zdravý a ešte aj nádherne sladký. A dajú sa z neho vykúziť pochúťky od výmyslu sveta. Tak prečo nevyskúšať z neho pripraviť okrem medovníčkov aj iné dobroty, a to nielen sladké.

Mäso v pomarančovo-medovej marináde

Marináda: **1 pomaranč, 3 strúčiky cesnaku, 3 PL medu, 5 PL olivového oleja, soľ, čierne korenie, 1,5 ČL mletej papriky**

Mäso: **bravčové stehno, karé alebo kuracie prsia**

Pomaranč dôkladne umyjeme. Nastrúhame z neho kôru a odšťavíme ho. Zmiešame kôru a šťavu z pomaranča s prelisovaným cesnakom, paprikou, medom a olejom. Podľa chuti osolíme a okoreníme. Mäso necháme naložené v marináde aspoň niekoľko hodín v uzatvorenej nádobe v chladničke. Môžeme ho grilovať alebo upiecť na panvici.

TURECKÝ MED

4 bielka, 370 g kryštálového cukru, 250 g medu, 250 g orechov, oblátky.

Med zohrejeme v horúcej vode. Z bielkov a cukru vyšľaháme tuhý sneh. Za stáleho miešania tenkým pramienkom prilievame med a nad parou šľaháme, kým zmes nie je horúca. Primiešame orechy a vylejeme na plech vyložený oblátkami. Navrch položíme druhú vrstvu oblátok, zaťažíme doskou a necháme stuhnúť. Na druhý deň krájame na pásiky.

KOLÁČ S ORECHAMI A MEDOM

CESTO: **250 g hladkej múky, 100 g práškového cukru, 1 vajce, 2 žĺtky, 100 g roztopeného masla, štipka soli**

PLNKA: **120 g masla, 150 g medu, 300 g mletých orechov, 150 g práškového cukru, 5 žĺtkov, 100 ml sladkej smotany, 50 ml rumu, práškový cukor na posypanie**

Cesto: Na doske zmiešame preosiatu múku s cukrom a so štipkou soli, pridáme celé vajce, 2 žĺtky a rozpustené maslo. Vypracujeme mäkké vláčne cesto. Na pomúčenej doske miesením cesto vypracujeme, zabalíme do utierky a asi hodinu necháme odpočívať v chladničke. Potom cesto rozvalkáme a vyložíme ním stredne veľkú okrúhlu formu.

Plnka: Na sporáku mierne zahrejeme maslo a med. Pridáme práškový cukor, žĺtky, smotanu, rum a posekané orechy, premiešame a dáme do formy na pripravené cesto. Vložíme do vyhriatej rúry a asi 40 minút pečieme. Upečený vychladnutý koláč posypeme práškovým cukrom.

PEČENÉ KAČACIE PRSIA NA MEDE

1 kg kačacích prs, 100 ml oleja, soľ, mleté biele korenie, 3 PL vínného octu, 4 PL medu, 400 ml pomarančovej šťavy, 4 klinčeky, 100 g sójových klíčkov, 1/2 citróna, 40 g masla, 1 PL škrobovej múčky

Umyté a osušené prsia osolíme a okoreníme. Na plechu rozohrejeme olej a vložíme prsia kožou nadol. Pečieme v rúre na 200 °C asi 3 minúty. Mäso vyberieme, kožu zrežeme a vrátime späť do rúry na ďalších 15 až 20 minút. Často otáčame. Kožu nakrájame na rezance alebo kocky a na panvici opečieme dochrumkava. Do pomarančovej šťavy pridáme ocot, med, klinčeky a nakrájaný citrón. Varíme na miernom ohni 10 minút. Zahustíme škrobou múčkou rozmiešanou v troche vody. Omáčku scedíme, chvíľu povaríme, pridáme klíčky, na zjemnenie maslo a nalejeme na tanier. Upečené mäso nakrájame na plátky a naaranžujeme na omáčku s klíčkami. Môžeme preliať zvyškom omáčky. Vrch posypeme kúskami opráženej kože.

MEDOVÁ ČOKOLÁDA

150 g horkej čokolády, 250 ml mlieka, 100 ml smotany na varenie, 2 PL medu, štipka škoric

Mlieko zohrejeme, roztopíme v ňom čokoládu, pridáme med, smotanu a na záver aj škoricu. Nalejeme do pohárov a hneď podávame.

DETSKÝ OVOCNÝ PUNČ

ovocný čaj, jablkový džús, 1 PL medu, šťava z jedného citrónu alebo pomaranča

Do uvareného ovocného čaju prilejeme džús, pridáme med a šťavu z citrónu alebo pomaranča. Opäť prihrejeme a podávame.

Bedmitonový turnaj

Ako každoročne aj tento rok sa v našej šíríacej sa neodolateľnej vóni gulášu zá-
obci konal bedmintonový turnaj. Koniec pasy nestratili na kvalite a páry bojovali
septembra sa niesol v športovom duchu. o čo najlepšie umiestnenie. Štvorhry boli
Stretla sa partička ľudí, ktorá prišla strá- napínavé až do posledných úderov koší-
viť príjemné chvíle spoločnosti nadšen- ka, kedy sa rozhodlo o víťazoch.
cov infikovaných rovnakým vírusom Zúčastneným patrí vďaka za predvedený
s názvom BEDMINTON! Turnajom sa šíri- výkon a víťazom blahoželáme. Na záver
la dobrá nálada. Páry si zmerali svoje chceme aj poďakovať organizátorom za
pohybové schopnosti v kategórii štvor- zrealizovanie a skvelú atmosféru turna-
hra. Súťažiaci čakajúci na ďalšie zápasy sa ja.
mohli posilniť občerstvením. Aj napriek

Petra Vajsová

Túra do Vysokých Tatier

Tento rok sme sa rozhodli že naše turis- vovali v hmle, až na jeden okamih v časti
tické kroky povedú do hôr, ktoré sú pý- „Capie plesá“ sa nad nami zrejme hory
chou Slovenska – Vysokých Tatier. Túra zľutovali a na pár minút sa hmľa akoby
sa konala v dňoch 10. - 11. 10. 2015. vytratila a ukázali sa nám majestátne
Z Harmanca sme odchádzali autobusom tatranské končiare. Bol to úžasný zážitok

už o šiestej hodine ráno. a všetci sme mali z toho radosť. Večer
Vysoké Tatry nás síce priví- sme sa stretli všetci v ubytovni, posedeli
tali zahalené do hmly, ale sme si pri ohni, kde sme si opiekli a aj
aj napriek tomu sme sa na zaspievali. Na druhý deň sme sa opäť
túru veľmi tešili. Rozdelili rozdelení na dve skupiny, jedna šla na
sme sa na dve skupinky. Skalnaté pleso a druhá na Hrebienok, cez
Jedna skupina zostala na Malú a Veľkú Studenú dolinu, odtiaľ na
Štrbskom Plese a odtiaľ sa Rainerovu útulňu a potom k autobusu,
boli prejsť na Hrebienok. ktorý na nás čakal na Štrbskom plese.
Druhá skupina šla na Soli- Cestou domov sme sa všetci podelili
sko. Celú túru sme absol- o spoločné zážitky, ktorých bolo neúre-
kom. Už teraz sa tešíme na budúcoročnú
túru, ktorá by mala viesť na Kriváň, ktorý
sme tento rok kvôli nepriaznivému poča-
siu nezdolali.

Zuzana Ťažká

Turnaj v stolnom tenise

V nedeľu 13.12.2015 sa uskutočnil turnaj
v stolnom tenise. V telocvični sa stretli
nadšenci tohto športu, ktorí súťažili
v troch kategóriách - muži, ženy a deti.
Po nejakom čase sme mohli na obecnej
akcii opäť počuť zvuk pinpongových
rakiet a loptičiek. V priateľskej atmosfé-
re sme strávili príjemné športové dopo-
ludnie.

A. Chladná

